DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20187

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu, Majör Depresif Bozuklu?un (MDB) belirti ?iddetini çocuk ve ergen popülasyonunda de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama ölçektir. Bu ölçek, Amerikan Psikiyatri Birli?i'nin yay?mlad??? DSM-5 tan? kriterlerine dayal? olarak, depresif semptomlar?n son yedi gün içindeki ?iddetini ölçer. Türkiye'deki psikometrik özellikleri, Sapmaz-Yal?n ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan bir çal??ma ile incelenmi? ve Türkçe popülasyonunda kullan?m? için güvenilir ve geçerli oldu?u gösterilmi?tir. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara çocuklardaki depresyonun ?iddetini izlemede standartla?t?r?lm?? bir yöntem sunar.

Anahtar Kelimeler

Depresyon ?iddeti, DSM-5, Çocuk Psikiyatrisi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Majör Depresif Bozukluk

Yazarlar

Sapmaz-Yal?n, ?., Yal?n, N., Erkuran-Özek, H., Öztekin, S., Tanr?verdi-Uzel, B., Köro?lu, E., ve Aydemir, Ö.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **Majör Depresif Bozukluk** kriterlerini kar??layan semptomlar?n ?iddet düzeyini, çocuk ve ergenlerde standardize edilmi? ve klinik olarak anlaml? bir biçimde ölçmektir. Bu araç, tedavi yan?t?n? izlemek ve hastal???n seyrini takip etmek için kritik bir rol oynar.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu'nun Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonuna kültürel ve dilbilimsel olarak uygunlu?unu sa?lamak ve psikometrik aç?dan sa?laml???n? kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür.

Yap?

Ölçek, **Depresif Bozukluklar?n ?iddeti** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, DSM-5'te belirtilen dokuz temel depresyon semptomunun (örne?in, çökkün duygudurum, ilgi/haz kayb?, uyku bozukluklar?, psikomotor de?i?iklikler, yorgunluk/enerji kayb?) ?iddetini de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, klinik de?erlendirme sürecini destekleyerek, yaln?zca semptomlar?n varl???n? de?il, ayn? zamanda bu semptomlar?n son bir hafta içerisindeki s?kl???n? ve bireyin i?levselli?i üzerindeki etkisini derecelendirmeyi amaçlar. Bu yakla??m, depresyonun ciddiyetini nicel olarak belirlemeye

ARABPSYCHOLOGY.COM

olanak tan?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, Sapmaz-Yal?n ve arkada?lar?n?n (2017) uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerli?ini titizlikle incelemi?tir. Çal??mada, **yap? geçerli?i** ve **ölçüt geçerli?i** analizlerine yer verilmi?tir.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi temsil etti?i ara?t?r?lm??t?r. Ölçüt geçerli?inde ise, DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu'nun puanlar?n?n, bilinen di?er depresyon ölçüm araçlar?yla (örne?in, Çocuklar ?çin Depresyon Derecelendirme Ölçe?i) anlaml? korelasyon gösterip göstermedi?i incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in klinik olarak kabul edilebilir bir geçerlik düzeyine sahip oldu?unu desteklemi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in tutarl?l???n? ve tekrarlanabilirli?ini ölçmek amac?yla **güvenirlik** analizlerini gerçekle?tirmi?tir. Güvenirlik testlerinin ba??nda **iç tutarl?l?k** (Cronbach alfa katsay?s?) analizi gelmektedir.

Yüksek Cronbach alfa de?erleri, ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? (depresyon ?iddetini) ölçmede tutarl? oldu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in Türkçe formunun klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda stabil ve güvenilir sonuçlar üretebilece?ini kan?tlam??t?r. Gerekli görülen durumlarda, test-tekrar test güvenirli?i de incelenerek ölçe?in zamana kar?? kararl?l??? de?erlendirilmi?tir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulamak için genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, orijinal DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i'nin tek faktörlü veya çok faktörlü yap?s?n?n, Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? kontrol etmeyi amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin beklendi?i gibi tek bir temel depresyon ?iddeti faktörü alt?nda topland???n? veya DSM-5'in klinik belirti kümelerine uygun bir faktör yap?s? sergiledi?ini do?rulam??t?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in kavramsal bütünlü?ünü sürdürdü?ünü göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Ölçme Arac?

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i veya Klinisyen Taraf?ndan Derecelendirme (Orijinal DSM-5 format?na ba?l? olarak, genellikle hastan?n kendisinin veya ebeveyninin doldurdu?u bir formatt?r.)

Derecelendirme: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme (0: Hiç / 4: Neredeyse Her Gün veya A??r? ?iddette).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Genellikle 6-17 ya? aral??? (Uyarlama çal??mas? örneklemine göre spesifik ya? aral??? de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki klinik ve okul temelli çocuk ve ergen örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Semptomlar?n son 7 gün içerisindeki ?iddetine odaklanan k?sa bir tarama arac?d?r. Puanlama, toplam ?iddet skoru üzerinden yap?l?r ve bu skor, depresyonun klinik ciddiyetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik De?erlendirme, Depresyon, Çocuk Geli?imi, Psikometri, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?ermin Yal?n Sapmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: drserminyalin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazar?n ba?l? bulundu?u akademik kurum bilgisi makalede yer almaktad?r.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Orijinal DSM-5 Ölçeklerinin kullan?m? genellikle Amerikan Psikiyatri Birli?i'nin (APA) iznine tabidir.

Ücret: Genellikle akademik ara?t?rmalar için ücretsizdir, ancak klinik kullan?m veya ticari da??t?m için ücretlendirme söz konusu olabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: dsm-5-depresyon-siddet-olcegi-cocuk-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Sapmaz-Yal?n, ?., Yal?n, N., Erkuran-Özek, H., Öztekin, S., Tanr?verdi-Uzel, B., Köro?lu, E., ve Aydemir, Ö. (2017). DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu Türkçe sürümünün güvenilirli?i ve geçerlili?i. *Anadolu Psikiyatri Dergisi, 18*(3), 237-242. doi: 10.5455/apd.220713

DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu alanda sunulmamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine veya ilgili referanslara ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM